

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Burza cenných papírů

Burza cenných papírů je právnická osoba oprávněná organizovat na určeném místě a ve stanovenou dobu prostřednictvím oprávněných osob trh (poptávku a nabídku) cenných papírů. Hlavní funkcí burzy je tedy organizovat trh cenných papírů.

Burza cenných papírů je právnická osoba oprávněná organizovat na určeném místě a ve stanovenou dobu prostřednictvím oprávněných osob trh (poptávku a nabídku) cenných papírů. Hlavní funkcí burzy je tedy organizovat trh cenných papírů. Předmětem burzovního obchodu na burze cenných papírů mohou být výhradně: akcie (a další cenné papíry, s nimiž je spojeno právo týkající se majetkové účasti na podnikání), dluhopisy, dividendové a úrokové kupóny, podílové listy a zatimní listy. Kromě burzy cenných papírů může organizovat nabídku a poptávku cenných papírů pouze osoba, která má k tomu povolení ministerstva financí. Burza cenných papírů je akciovou společností, která se řídí obchodním zákoníkem. Na rozdíl od běžných akciových společností musí mít však burza při svém založení nejméně deset zakladatelů a nemůže být založena veřejným upisováním akcií (viz upsání akcií). Může být tedy založena pouze jednorázově (simultánně) a podmínkou jejího vzniku, stejně tak jako rozdělení, sloučení, splynutí či zrušení bez právního nástupce, je navíc udělení povolení ministerstva financí.

Akcie burzy.

Akcie burzy cenných papírů mohou znít pouze na jméno a jsou převoditelné jen se souhlasem burzovní komory. Nesouhlasí-li burzovní komora s převodem na jinou osobu, je povinna akcie odkoupit (nejvýše za jejich jmenovitou hodnotu) a do tří let od jejich nabytí je prodat anebo stáhnout z objehu. O jejich jmenovitou hodnotu pak musí snížit základní jmění. Odchytkou od obecné úpravy akciové společnosti je, že burza může na odkoupení akcií použít i prostředků rezervního fondu. Burza rovněž nesmí vydávat prioritní ani zaměstnanecké akcie. Zahraniční osoby a právnické osoby se sídlem na území ČR, u kterých majetková účast zahraniční osoby převyšuje 50% základního jmění, mohou nabývat akcie burzy, jejichž celková jmenovitá hodnota nepřesáhne jednu třetinu základního jmění burzy.

Orgány burzy.

Orgány burzy cenných papírů jsou obdobné jako u běžné akciové společnosti. Nejvyšším orgánem je valná hromada akcionářů burzy, statutárním orgánem je namísto představenstva burzovní komora a dozorčím orgánem burzy je její dozorčí rada. Burzovní komora si může navíc zřídit své pomocné orgány - burzovní výbory. Orgánem pro řešení sporů z burzovních obchodů je burzovní rozhodčí soud. Další funkce burzy vykonávají generální tajemník burzy, předseda burzovní komory a burzovní komisař. Na činnosti burzy se rovněž podílejí makléři a burzovní dohodci.

Valná hromada akcionářů burzy.

Je nejvyšším orgánem burzy. Její funkce spočívá především ve volbě a odvolávání členů burzovní komory a dozorčí, schvalování burzovního řádu, řádu burzovního rozhodčího soudu a jejich změn, schvalování druhů odměn za burzou poskytované služby. Každý akcionář burzy má na jednání valné hromady hlasovací právo podle jmenovité hodnoty svých akcií, nejvýše však 20% z celkového počtu hlasů. Hlasovací právo však nemají burzovní dohodci, kteří nejsou akcionáři burzy, generální

tajemník a burzovní komisař. Namísto hlasovacího práva jim přísluší pouze poradní hlas.

Burzovní komora.

Je statutárním orgánem burzy. Maximální počet členů burzovní komory je 24. Členy komory volí valná hromada, přičemž jedna polovina členů musí být akcionáři a nejméně jeden člen musí být burzovním dohodcem. Na rozdíl od obecné úpravy může být členem burzovní komory i právnická osoba, zastoupená členem jejího statutárního orgánu, který je oprávněn samostatně jednat jejím jménem. Volební období členů je nanejvýš tříleté, s možností znovuzvolení. Burzovní komora rozhoduje při přítomnosti alespoň poloviny svých členů, a sice prostou většinou hlasů. Při volbě a odvolání předsedy a mistopředsedy, při projednávání návrhu burzovního řádu, řádu burzovního rozhodčího soudu a jejich změn musí být však přítomny alespoň dvě třetiny členů a rozhodnutí musí být přijato dvoutřetinovou většinou hlasů přítomných členů. Do kompetence burzovní komory spadají všechny pravomoce představenstva akciové společnosti. Navíc je pak oprávněna zřizovat burzovní rozhodčí soud, jmenovat a odvolávat generálního tajemníka burzy, stanovit výši zápisného, udělovat souhlas s prodejem akcií burzy, rozhodovat o přijetí cenných papírů k prodeji na burze aj. Burzovní komora je rovněž oprávněna si zřizovat burzovní výbory. Členové burzovní komory si ze svého středu volí předsedu burzovní komory, oprávněného přijímat opatření, jejichž účelem je zabránit ohrožení činnosti burzy nebo zájmů jejich akcionářů.

Dozorčí rada.

Plní funkci kontrolního orgánu v souladu s ustanoveními obchodního zákoníka o dozorčí radě akciové společnosti. Na rozdíl od ní, je však volební období jejích členů nanejvýš tříleté, s možností znovuzvolení. Dozorčí radě též nepřísluší kontrola jednotlivých burzovních obchodů. Je také zakázáno, aby v dozorčí radě byli zastoupeni zaměstnanci burzy.

Generální tajemník burzy.

Zaměstnanec burzy, jmenovaný a odvolávaný na základě výběrového řízení burzovní komorou. Jeho funkce spočívá v řízení burzovního aparátu podle burzovního řádu, účasti na zasedání burzovní komory a burzovních výborů s poradním hlasem, ukládání pokut a v dalších činnostech stanovených zákonem.

Burzovní obchody.

Burzovní obchod je nákup či prodej cenných papírů (popř. anebo zprostředkování nákupu či prodeje cenných papírů), uskutečněný oprávněnými osobami na půdě burzy. Těmito osobami jsou akcionáři burzy, Česká národní banka a osoby, kterým burzovní komora k tomu udělila oprávnění. Jmenované osoby však na burze neobchodují osobně, ale zřizují si pro tento účel jednu nebo více fyzických osob (viz makléř), které na burze jednají jejím jménem a na její účet. Osoby oprávněné pouze ke zprostředkování nákupu nebo prodeje cenných papírů mezi osobami oprávněnými nakupovat a prodávat cenné papíry se nazývají burzovní dohodci. Další osoby, které nejsou oprávněny k obchodování na burze tak mohou činit prostřednictvím osob k tomu oprávněných. Při burzovním obchodu mají všichni jeho účastníci stejná práva. K burzovnímu obchodu jsou připuštěny jen ty cenné papíry, které splňují podmínky zákona a burzovního řádu. Jednou z těchto podmínek je vypracování prospektu cenného papíru. Kurs cenného papíru, za který se obchoduje v příslušný burzovní den, určuje burzovní dohodce anebo je určován prostřednictvím počítačového systému. Proti kursu cenného papíru lze však podat protest u burzovní komory, a to do tří dnů ode dne následujícího jeho vyhlášení. Komora rozhodne o protestu do tří dnů od jeho podání, a neučiní-li tak, má se za to, že protest přijímá. Spory z burzovních obchodů řeší buďto soud příslušný podle

občanského soudního řádu, anebo, pakliže si tak strany ujednaly, burzovní rozhodčí soud.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Konec „severních ateliérů“? Nový stavební zákon otevírá dveře k rekolaudaci ubytovacích jednotek na plnohodnotné byty](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 33.: Prevence střetu zájmů \(jednatel × společnost\)](#)
- [Jak se vyhnout zákazu a postihu dohod o určování cen pro další prodej?](#)
- [Střet zájmů členů volených orgánů obchodních korporací: pravidla, proces a následky](#)
- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)
- [Zákon Lugového: jak Rusko přepisuje pravidla mezinárodních arbitráží](#)
- [Novelizace nařízení EU o odlesňování \(EUDR\)](#)
- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)